

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse 2025. aasta I kvartali tegevusülevaade ning auditeerimata ja konsolideerimata majandustulemused

Ülevaade sihtasutusest

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EIS) loodi 2022. aasta jaanuaris Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja Sihtasutuse KredEx liitumisel. EISi asutaja on Eesti Vabariik ning asutajaõiguste teostaja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. EISi eesmärk on edendada ettevõtlust, Eesti rahvusvahelist konkurentsivõimet, atraktiivsust äri-, investeerimis-, turismi-, elu- ja töötamispiirkonnana ning investeringuid elamufondi kaasajastamisse.

EIS lähtub tegevuses Vabariigi Valitsuse ja ministeeriumide õigusaktidest, strateegilistest arengudokumentidest ja muudes suunistes sõnastatud eesmärkidest, rakendades välis- ja riigieelarve vahendeid ning viies ellu Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Kliimaministeeriumi, Kultuuriministeeriumi ja Välisministeeriumi tegevuskavu. Teenuste korraldamisel ja turundamisel kasutatakse EISi alamkaubamärke nagu Startup Estonia, Invest Estonia, Work in Estonia, Visit Estonia, Trade with Estonia, e-Estonia ja e-residentsus.

EISi 2023–2025 strateegilise tegevuskava kesksed sihid on innovatiivne, kestlik ja digitaalne ettevõtlus, ettevõtete rahvusvaheline konkurentsivõime ning keskkonnasäästlik ja kliimakindel elamufond. Sihtasutuse fookuses on ettevõtted, kelle tegevus aitab kaasa rohe-, digi- ja innovatsioonipöörde (nn kolmikpöörde) elluviimisele või kes tegutsevad riikliku TAIE (teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse) arengukava fookusvaldkondades.

EISil on üks tütarettevõtte AS SmartCap (osalus 100%) ja üks sidusettevõtte AS KredEx Krediidikindlustus (osalus 33,3%). AS SmartCap on väikefondivalitseja, mis investeerib riskikapitalifondidesse ja rohetehnoloogia iduettevõtetesse, et arendada Eesti riskikapitaliturgu ning võimaldada Eesti ettevõtetel rahvusvaheliselt kasvada. AS KredEx Krediidikindlustus on kindlustusselts, mis aitab Eesti ettevõtetel maandada nii ekspordi kui ka kodumaise müügiga seotud krediidiriske.

EISi 2025. aasta planeeritud tulueelarve on kokku 263 mln eurot, jagunedes järgmiselt:

- välisvahendid 159 mln eurot (61%)
- riigieelarve vahendid 87,2 mln eurot (33%)
- tulud sihtkapitalist ja finantsvahenditest 16,6 mln eurot (6%).
- eelmiste perioodide tuleml 0,2 mln eurot.

2025. aasta I kvartali jooksul tegi EIS struktuurifondide menetlemise süsteemi (SFOS) kaudu positiivseid toetusotsuseid, mis ei kajastu EIS tulemiaruanes, kokku 61,6 mln euro ulatuses:

- ettevõtlus- ja innovatsioonitoetused 18,9 mln eurot (31%), toetati 304 projekti
- elamumajanduse ning hoonete energiatõhususe toetused 42,7 mln eurot (69%)

Alates 2019. aastast kajastatakse välisallikatest pärinevate toetuste summasid rakendava asutuse (nt ministeeriumi) finantsaruandes, kuid väljastatud toetuste menetluskulusid EISi finantsaruandes.

EISi 2025. aasta I kvartali kulud olid 14 mln eurot, jagunedes majandusliku sisu põhiselt järgmiselt:

- väljamakstud riigieelarvelised toetused 0,4 mln eurot (3%)
- majandamiskulud 6,9 mln eurot, sh riiklike eesmärkide elluviimiseks korraldatud programmide rakenduskulud 5,9 mln (42%) ja EISi majandamiskulud 1 mln eurot (7%)
- tööjõukulud 5,3 mln eurot (38%)
- muud kulud (sh käibemaks) 1,4 mln eurot (10%)

Innovatsiooniteenused

Toetused – avanenud ja lõppenud taotlusvoorud

- **Reaalajamajanduse arendamiseks** toetasime jaanuaris 21 projekti elluviimist mahus 1,7 mln eurot. Taotlusvoor oli avatud 23.09-08.11.2024. Toetust sai taotleda reaalajamajanduse äritarkvara, kliendi tundmise andmevahetusteenuse prototüübi, e-kviitungi prototüübi, andmepõhise aruandluse prototüübi arendusteks ning uudse lahenduse tervikprotsessi väljatöötamiseks reaalajamajanduse suunal.
- **Üliõpilaste inseneri valdkonna arendusprojektide toetuse** otsused tegime veebruaris ning toetust said 10 projekti mahus ca 1 mln eurot. Taotlusvooru esitati kokku 18 taotlust. Toetust said Eesti Tudengisatelliidi Sihtasutus, MTÜMTÜ Tudengi Vormel, MTÜ HexTech Academy, SolarCar Estonia MTÜ, MTÜ Kuupkulgur, MTÜ Droonilabor, MTÜ Taltechi Vesinikuorganisatsioon, SemuBot MTÜ.
- Ettevõtete erialaliitude liikmete teadus-, arendus- ja innovatsioonivõimekuste kasvatamiseks **erialaliitude arendusnõuniku palgafondi toetus** 2025: voo eelarve on 510 802, maksimumtoetus liidu kohta 51 000 eurot. Projekti pikkus 24 kuud. Rahastatakse 8 taotlust kogumahus 397 802 eurot. Toetusesaajad on Eesti Masinatööstuse Liit MTÜ, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit, Eesti Elektroonikatööstuse Liit, Eesti Trüki- ja Pakenditööstuse Liit, Eesti Tööandjate Keskliit, Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liit, MTÜ Eesti Mööblitootjate Liit ja MTÜ Digitaalehitus.
- 07.01.2025 avati jooksvaks taotlemiseks **turismiettevõtete tarkvaradega liitumis- ja liidestamistoetus**, mille eesmärk on toetada tööprotsesside digitaliseerimist ja automatiseerimist. I kvartali lõpuks on rahastatud 33 projekti summas 531 612 eurot, millest toetus on 372 129 eurot.
- **Rahvusvaheliste konverentside taotlusvoor** oli avatud 31. jaanuarist kuni 10. märtsini, kokku esitas taotluse 21 rahvusvahelist konverentsi. Toetusvooru eelarve on 250 000, ühe konverentsi toetus maksimaalselt 30 000 eurot. Rahastamisotsused tehakse aprilli lõpuks.
- Toimus **süvatehnoloogia iduettevõtja äriarendusprojektide** toetuse III voor (<https://eis.ee/toetused/iduettevotja-toetus/>). Rahastuse saajad selguvad 2. kvartalis.

Innovatsioonivõimekuse valdkond

- 29. jaanuaril, 13. veebruaril ja 6. märtsil toimus **ESG e-praktikumide sari**, kus kolmel kohtumisel esitati registreerunud ettevõtetele ESG strateegia meistriklasi sisu kontsentreeritud kujul. Ettevõtetele anti kätte juhendid, et luua ettevõtte ESG strateegia. Registreerunuid oli üle 350. Materjalid on avalikult üleväl EISI veebis: [ESG strateegia e-praktikumid - EIS](#)
- 5. märtsil toimus koostöös Eesti Tööandjate Liiduga konverents „**Tuulelohe lend 2025**“, kus otsiti lahendusi, kuidas majandus taas kasvule pöörata, Eesti majanduse konkurentsivõimet tugevdada ja Eesti atraktiivsust välisinvestorite silmis tõsta. Konverentsil osales 163 inimest.
- Käimas on **tippinnovaatorite programmi** kolmas hooaeg, mis lõpeb 12. juunil. Programmis osaleb 10 ambitsioonikat ettevõtet, kes töötavad oma meeskonna ja mentorite ning rahvusvaheliste ekspertide ja koolitajate kaasabil välja oma ettevõtte innovatsioonistrateegia ning omandavad oskused, kuidas oma ettevõttes süsteemselt innovatsiooni arendada. Osalevad ettevõtted: Airobot Technologies, Bikeep, CRONIMET, Krakul, Mikskaar, Plastok OÜ, Ruukki, Silen, Tech Group, Verston Eesti. Avatud on ka kandideerimine neljandaks hooajaks.
- Käivitus **andmetöötamise praktikum**, mis keskendub andmepõhise juhtimise rakendamisele ettevõtete igapäevases tegevuses. Praktikumist võtavad osa järgmised ettevõtted: Mobire Group OÜ, ETS NORD AS, Harmet OÜ, Lotus Timber OÜ, Insta Globe Engineering OÜ, My Fitness AS, Ruukki Products AS, DMT Insenerid OÜ, Karl Storz Endoscopy Estonia OÜ, Schöttli Keskkonnatehnika AS. Praktikum kestab neli kuud, 5. märtsist 17. juunini.
- 26. märtsil lõpetas **ESG strateegia meistriklasi II lend**. Meistriklasi läbinud ettevõtted: AS Dale LD., AS Hansa Candle, Alise Technic OÜ, AS BCS Itera, Disaintekstiil OÜ, Eesti Pandipakend OÜ, Hansab Grupp OÜ, Kodumaja AS, KROONPRESS AS, Lotus Timber OÜ, LÄVI OÜ, Metroprint Systems OÜ, Multipakend Tootmine OÜ, MyFitness AS, NOBE, OÜ Velma Mööbel, Radius Machining OÜ, Rapla Metall OÜ, AS Saaremaa

Piimatööstus, TB Works OÜ. Kõigil ettevõtetel valmis ESG strateegia ning vastutajatega tegevusplaan kolmeks aastaks.

- Kuulutasime välja **juhtimisvaldkonna uuringu** hanke, mille eesmärgiks on selgitada välja Eesti juhtimisvaldkonna tänane olukord, probleemid ning saada ettepanekuid juhtimise võimekuse suurendamiseks, sh riigi kaasabil. Hanke võitja selgub 8. mail ning uuring peab valmima 2026. aasta I kvartaliks.
- Tegime eesti keeles avalikult kättesaadavaks rahvusvaheliselt tunnustatud **Creative Commons (CC) litsentside** tekstid.

Rahvusvahelise koostöö valdkond

- 27.01 toimus süvatehnoloogia ettevõtetele koolitus teemal „**Strategies for Capturing Attention and Funding from the European Innovation Council**“. Koolitusel keskenduti EIC Acceleratori meetme taotlemise parimatele praktikatele ja peamistele veakohtadele. Kolme ettevõtte näitel oli võimalus õppida, kuidas oma EIC projekti hindajatele esitada. Koolitajaks Angela Stathi, kes on EIC toetuseni viinud viimase aasta jooksul kaks Eesti ettevõtet (Raiku OÜ ja Mifundo OÜ).
- Eesti ettevõtetest koosnev ja Spaceit OÜ juhitud konsortsium on sõlminud Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA) mitme miljoni euro suuruse lepingu, et arendada kosmose **küberturbe harjutusväljakut**.
- 2025. aastast tegeleme CERNi kõrval ka **tuumaenergeetika keskuse ITERi hangetega**. Sellega seoses osaleme 23.-25. mail Eesti-Läti-Taani-Rootsi ühisstendiga messil ITER Business Forum. Eestist kaasas 5 ettevõtet: AS Estanc, OÜ Artec Design, Tallinna Elektroonika Tehas Estel AS, Hedgehog OÜ ja AS Helmes.
- 13.-14.03 külastas **Eesti kosmose- ja kaitsektorit Euroopa Komisjoni delegatsioon**, eesotsas Timo Pesoneni ja Christophe Kautziga. Visiidi raames toimus Eesti Kaitse- ja Kosmose tööstuse Liiduga kosmoseteemaline töötuba, kohtumine kosmose küberturbe harjutusväljaku konsortsiumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Kaitseministeeriumiga. Muu hulgas arutati koostööd idapiiri kaitseks.
- 18.02 avasime ideekonkursi „**Eesti otsib Estronauti**“ konkursi loomiseks järgmiseks neljaks aastaks. 27.02 toimus huvilistele ideekonkursi infotund, konkursi tähtaeg oli märtsi lõpp ja võitja valitakse aprillis.
- Jaanuaris saabusid **Euroopa innovatsiooninõukogu EIC Acceleratori** sügisese vooru tulemused. Eestist rahastuseni ükski ettevõtte ei jõudnud, aga kahele Eesti ettevõttele anti kvaliteedi ehk *Seal of Excellence*-märgised.
- Märtsis sulgus innovatiivsete **rahvusvaheliste koostööprojektide voor Eurostars**. Esitati 9 taotlust (partnereid 9st riigist, projektide kogumaht 9,2 mln eurot). Tulemused saavad mai lõpus. Samuti selgusid 2024. aasta innovatsiooniklastri ITEA taotlusvooru tulemused, positiivse hinnangu sai 3 Eesti osalusega projekti (projektide kogumaht u 30 miljonit eurot).
- Eesti ettevõtte **eAgronom sõlmis lepingu Euroopa Kosmoseagentuuriga** satelliidipõhise süsteemi arendamiseks. Arendatav tehnoloogia võimaldab satelliidiandmete abil automaatselt hinnata taimede biomassi ning kontrollida vahekultuuride kasutamist. Koostöö eAgronomiga on suurepärane näide sellest, kuidas kosmosetehnoloogia saab toetada jätkusuutlikku põllumajandust ja vähendada süsinikujälge.

Iduettevõtlike valdkond

- 29.-31. jaanuarini toimus **Baltikumi suurim ärifestival sTARTUp Day**. EISist osalesid Startup Estonia, innovatsiooni, Work in Estonia, e-Residentsuse, välisinvesteeringute keskuse ja rakendusuuringute programmi osakonnad. EISil oli festivalil oma DeepTech Lounge lava koos Silent Stage lavaprogrammiga, mis on kättesaadav Startup Estonia kodulehel: <https://startupestonia.ee/events/deeptech-lounge-at-startupday-on-29-31th-of-january-2/> EISi korraldusel toimus viis seminari, lisaks modereeris Startup Estonia juht ühel pealavast kaitsetööstuse teemalist paneeli.
- 19. märtsil avati ametlikult Health Founders Estonia 4 aastat kestev programm **tervisetehnoloogia ökosüsteemi toimemudeli elluviimiseks**: <https://startupestonia.ee/health-founders-estonia-launches-a-new-development-model-for-the-healthtech-ecosystem/>

- 24. jaanuaril toimus **regionaalse iduettevõtluse** arendamisele suunatud programmi “Digital transformation” demopäev. Väljatöötatud lahendusi esitles 25 tiimi, programmi läbis kokku 70 meeskonda.
- Jätkame regionaalse **iduettevõtluse ekspertnõustamise** programmiga. Lepingud ekspertidega on sõlmitud ning alates 21. aprillist avaneb võimalus eraisikust potentsiaalsetel iduettevõtjatel ja iduettevõtetel kokku 170 tunni ulatuses kuni novembrini 2025 teenuses osaleda.
- 24.-25.03 toimus **Creative Destruction Lab Estonia mentorsessioon** Nordic Tech Valley egiidi all koostöös Stockholmi suurima tehnikaülikooli KTH-ga. Stockholmis, Rootsis. Eestist kaasatud Tartu Ülikool, MKM ja Skaala. Mentoritena Eestist nii investorkogukonna kui ka ettevõtjate esindajad. Programmis jätkavad kaks Eesti iduettevõtet: Complok ja Vegvisir. Lisaks löi kaasa rahvusvahelisi mentoreid ja ettevõtjaid Rootsist USAni.
- 12.-14.märtsil osaleti koos 14 süvatehnoloogia iduettevõtte asutajatega iga-aastaselt **Hello Tomorrow Global Summitil**. Pariisis toimunud konverentsil esitlesid oma tooteid iduettevõtted GaltTec, Paul-Tech, Elnora AI, Vectiopep, SKYCORP Technologies, Gridio, ÄIO tech, Gelatex Technologies, Migrevention, Nanordica Medical, UP Catalyst, RAIKU Packaging, Myceen ja 5.0Robotics. Lisaks konverentsile toimus koostöös Eesti Suursaatkonnaga Pariisis seminar, mis avas süvatehnoloogia valdkonna tegemisi Põhjamaades ja kõrvutas neid Prantsusmaal toimuvaga. Lisaks toimus konverentsi raames globaalsete väljakutsete konkurss ning ligi 7000 kandidaadi seast jõudis kategoorias “Keskkond ja bioloogiline mitmekesisus” seitsme parima sekka Eesti iduettevõtte UP Catalyst. <https://startupestonia.ee/estonian-deeptech-startups-showcased-at-the-hello-tomorrow-global-summit/>

Rahvusvahelised teenused

Visiitide korraldamine ja olulisemad ühistegevused

- 27.-31.01 toimus Välisministeeriumi asekancler Mariin Ratniku ja teda saatva äridelegatsiooni visiiti Ameerika Ühendriikide läänerannikule. Äridelegatsiooni kuulusid: Alpha 3D, Leil Storage, Nortal, NV Trade, Omniva/AS Eesti Post ja Waybiller esindajad.
- 16.-18.02 toimus välisminister Margus Tsahkna visiit äridelegatsiooniga Saksamaale, NRW piirkonda, 10 Eesti ettevõtet delegatsiooni koosseisus: Cybexer OÜ, Cybernetica, Oixio IT AS, Proekspert AS, Net Group OÜ, CGI Eesti AS, Foundation CR14, PowerUp Fuel Cells OÜ, Gofore OÜ, Nortal AS, ADM Interactice OÜ. Visiidi jooksul kirjutati alla MOU-le Bergische Gesellschaft ja CR14 vahel.
- 20.-21.02 toimus Techarena konverents Stockholmis, mille raames toimus majandus- ja tööstusminister Keldo visiit, Eesti ettevõtetest osalesid Bamboo Apps, Vegvisir, Milrem Robotics, Tartu Science Park, University of Tartu, Creative Destruction labs, Digit Conference, MarkeDroid, Startupday Tartu. Fookus oli startup`idel ning kaitsetööstusel.
- 20.-23.01 korraldasime koostöös Toiduliiduga Saudi-Araabia sisseostjate visiidi Eestisse. Tegemist oli osaga laiemast ja pikaajalisest koostööplaanist, mis on Toiduliiduga kokku lepitud Saudi-Araabia suunal. Selle tegevussarja raames toimunud juba mitu ärimissiooni ning järgmine [missioon toidu- ja joogisektorile Saudi-Araabiasse](#) toimub 2025 novembris.

Eksport

I kvartalis **teenindas ekspordiosakond kokku 265 unikaalset ettevõtet**, ettevõtteid konsulteeriti 501 korral, sihitud B2B teenuseid osutati ettevõtetele 138 korral. Teenustes kõige aktiivsemad turud olid I kvartalis Jaapan, India, Poola, UK ja Keenia.

Aitasime ettevõtetele kontakte leida kokku **12 messil ja ärimissioonil**, mis toimusid Saksamaal, Araabia Ühendemiraatides, Saudi Araabias, Lõuna-Koreas, Hispaanias, Jaapanis, Itaalias, Singapuris ja kus osales kokku 125 Eesti ettevõtet. 81% osalejatest olid teadus- ja arendustegevustesse panustavad ettevõtted. Messide ja missioonide fookuses olid eeskätt merendussektor, puidu- ja ehitussektor, toidu- ja joogisektor, kaitsesektor ning IKT-sektor.

Veebruaris külastas Eestit Keenia sektoriteülene äridelegatsioon (35 esindajat). Nädala jooksul toimusid mitmed kohtumised ettevõtetega, delegatsiooni võtsid vastu välisminister M. Tsahkna, ESTDEV ja Kaubandus-Tööstuskoda, külastati EISI kontorit ja e-Esitluskeskust. 11 Eesti ettevõtet sõlmisid kohtumiste käigus edasisteks äritegevusteks Keenia osapoolega lepingu, MOU või NDA.

Taasterahastu (RRF) toel viidi ellu mitmeid eksporditurunduse ja -kommunikatsiooni tegevusi:

- Laheriikides jätkusid sektoriüleised PR-tegevused toidu- ja tervisetehnoloogia nähtavuse suurendamiseks, sh ministrite (H. Pevkur, S. Hartman, L. Pakosta) visiitidega seondult IDEXil, Gulfoodil ja LEAPil. Avaldati mitmeid artikleid sektori tugevustest ning ettevõtetest.
- Lõuna-Koreas toimus puidusektori kampaania ning selle raames meediaüritus (osales 14 ajakirjanikku).
- Singapuris korraldati pressireis Eestisse süvatehnoloogia ajakirjanikele (mh E27 (Aasia innovatsiooniportaali, mil pool miljonit lugejat) valmis neli lugu: 5.0 Robotics, AIO Technologies, Auve Tech ja Eesti e-valitsemisest). Merendussektori kampaania Singapore Maritime Weekil oli väga edukas – keskkonnasäästlik turundusstend pälvis tähelepanu, loodi üle 500 kontakti.
- PR-tegevuste tulemusena avaldati 4 intervjuud Defence Estonia klasteri juhiga.
- Saksamaal jätkub tihe koostöö kohaliku PR-agentuuriga, keskendudes tervisetehnoloogia, puidutööstuse, IKT, haridustehnoloogia ja kaitsetööstuse kommunikatsioonile. Haridussektori pressireis (24–28.03) oli edukas, osalesid haridusajakirjanikud ja haridusekspert Dorothee Pietzko.
- Jaapani turul toimus virtuaalne pressikonverents kohalike ajakirjanike ja Eesti ettevõtete vahel. Märtsis algas toidu- ja joogisektori digikampaania.
- IKT-sektori nähtavust toetati esitluskeskuse Bürocracy kampaania kaudu, mille PR-levi suunati RRF-sihtturgudele (sh Saksamaa, USA, Jaapan, Prantsusmaa, Laheriigid, Aafrika).
- Kuldmuna konkursil pälvisid ekspordikampaaniad 4 nominatsiooni, võites 1 kuldmuna (digikampaania „Saksa ikoonid“) ja 1 hõbemuna (mõjuisiku-kampaania „A Million Won Question“).
- Iganädalast Eesti meediakokkuvõtet saab nüüd ka 200 aukonsulit.
- Eksporditeemalisi meediakajastusi Eestis oli I kvartalis 86 (sama palju kui eelmisel aastal kokku).
- Ekspordiosakonna kõneisikud läbisid meediakoolituse.
- Trade with Estonia veebilehel ilmus uudiseid: 88 (2024. a I kv 19). Lehe vaatajaid kvartalis kokku: 36 069 (2024. a I kv 13 432). Uusi kasutajaid: 15 000 (2024. a I kv 3700).
- LinkedIni TWE kanalil uus kasutajaid 860 (2024. a I kv 198). Kokku jälgijaid 5480 (2024. a I kv 2467).

Aasia turud

Jaнварis toimus kaitseministri ärivisiit Lõuna-Koreasse ja Jaapanisse. Veebruaris osalesime Lõuna-Korea juhtival ehitus- ja disainimesil Korea Build, mille raames korraldasime Eesti arhitektuuri ja disaini seminari ning meediaümarlaua kohalikele ajakirjanikele. Märtsis osalesime Jaapani toiduainetööstuse messil Foodex Japan ning Indias energiavaldkonna tippüritusel India Energy Week.

Olulisemad tehingud ja koostöölepped:

- Eesti arhitektuuriettevõtte Creatomus sõlmis Lõuna-Koreas tarkvaralitsentsi lepingu Space Factoryga, mis puudutab puidust tehase majade projekteerimist.
- Eesti käsitöö džinni tootja Junimperium sõlmis Jaapanis müügilepingu kohaliku ettevõttega.
- Indias allkirjastasid Eesti tehnoloogiaettevõtte Cybernetica ja Bosch koostööleppe, mis keskendub uute toodete arendamisele ning teadus- ja arendustegevusele.

Välisinvesteeringute kaasamine

I kvartalis tegi EISI välisinvesteeringute keskus tööd **91 valideeritud kliendiga**, kellele koostati 76 väärtuspakkumist ning Eestis võeti vastu 20 sissetulevat kliendivisiiti. Peamised sihtriigid olid I kvartalis Saksamaa, Soome, Rootsi ja Lõuna-Korea.

EISI välisinvesteeringute keskuse toel Eesti kasuks tehtud investeerimisotsuste kogumaht oli I kvartali lõpuks 2,1 mln eurot.

- 28. jaanuaril toimus **Helsingis Eesti saatkonnas võrgustumisüritus kaitsetööstuse innovaatoritele** Helsingis toimunud Sec-D Day 2025 konverentsi raames. Kõneleti Läänemere kaitsetööstuse innovatsioonist ja kaitsefondidest, Eesti ettevõtetest tutvustasid oma tooteid ja teenuseid ning löid kontakte DefSecIntel, Solita, PowerUP Energy, TGN Estonia, Cybexer, ReconEyez, Milrem.
- Märtsis avanes taotlusteks **suuremahuliste investeeringute toetusmeede**. Vähemalt 100 miljoni eurose mahuga investeeringut planeerivad ettevõtted saavad esimeses taotlusvoorus taotlusi esitada 11. augustini.
- 2.-5. märtsini osales välisinvesteeringute keskus **maailma suurimal kaevandusmessil PDAC**, kus edendati koostöösuhteid kriitiliste mineraalide vallas. Toimus Eestit tutvustav seminar ning kohtumised võimalike välisinvestoritega. Eesti oli esindatud messistendiga, kus osalesid Biotatec, EO59, Nortal, TalTech. Sündmusel osales ka kliimaminister Yoko Alender.
- 4.-6. märtsini leidis aset **ärimissioon Suurbritanniasse**, kus tutvuti Suurbritannia kogemustega avameretuuleenergia ja sadamate arendamisel.

Turism

- **Kampaniad.** I kvartalis toimus Lätis koolivaheaja kampaania (27.01.-09.03) ning kultuuri ja sündmuste teemaline kampaania (18.03.-27.04), Saksamaal looduse ja aktiivse puhkuse teemaline kampaania (04.03.-15.04), Soomes heaolu- ja kultuuriteemaline kampaania (10.03.-27.04). Koos on Läti kampaania tulemused, kampaanialehel viibimise pikkus oli suurem kui ühelgi teisel varasemal kampaanial – keskmine lehel viibimise pikkus oli 5 minutit ja 38 sekundit (läbi videoreklaamide tulnud kasutajatel lausa 17 minutit ja 50 sekundit).
- **Pressireisid Eestisse.** I kvartali jooksul korraldasime 10 pressireisi: 7 individuaal- ja 3 grupireisi. Kokku osalejaid pressireisidel 25 (ajakirjanikud, fotograafid, mõjuisikud). Olulisemad väljaanded: Bettany Hughesi võtetiim – Treasures of Estonia II (UK), National Geographic Traveller (UK), DPA German Press Agency (Saksa uudisteagentuur), El Viajero, El Pais jt (Hispaania), Soome ilutoimetajate grupireis (Italehti ilutoimetaja eestvedamisel).
I kvartali meediakajastuste olulisemad tulemused Visit Estonia põhiturgudel: UK turul kajastus The Daily Telegraphis: [The 20 best-value holiday destinations in 2025](#) (jälgijaid 24 mln), Soomes ilmus Mondo ajakirjas: [Viron parhaat kylpylät ja saunat Tallinnasta Pärnuun | Mondo](#) (jälgijaid 704 944), Rootsis Icakurirenis: Castle holiday by the Baltic Sea. (jälgijaid 253000), Saksamaal Luna Magazine. AUF ins große ABENTEUER. Print reac 169 575 ja Radio NDR2. Reisetrends 2025 (jälgijaid 2,2 mln).
- Läti Delfis: [Romantika kaiminos: septini veidi, kā pavadīt Valentīna dienu Igaunijā](#) (jälgijaid 1,83 mln), Itaalias: RAI3 telesaade Kilimangiaro K"ilimangiaro 2025 – Tallinn" (jälgijaid 1,2 mln), Hispaanias: Cocinillas (El Español) [A wine bar, a Michelin star, a medieval restaurant and a cocktail bar: where to eat and drink in Tallinn](#) (jälgijaid 22,7 mln).
- **Tootetutvustusreisid Eestisse.** Eestis kohapeal tutvustasime välisriikide reisiprofessionaalidele turismiteenuseid (9 reisiseltskonda, 76 osalejat) järgmistest sihtriikidest: Soome, Saksamaa, Suurbritannia,

Hispaania, Norra, Rootsi ja Šveits. Lisaks tutvustasime Eesti äriturismooteid rahvusvahelistele konverentsi- ja äriturismi kontaktidele Saksamaalt, Norrast, Rootsist ja Soomest (2 reisiseltskonda, 24 osalejat).

- **Kontaktüritused välisriikides.** Tutvustasime Eestit kui reisisihtsi välisostjatele nii Visit Estonia meeskonnana kui ka koostöös ettevõtjate ja sihtkohtade esindajatega 6 kontaktüritusel/messil järgmistes sihtriikides: Soome, Rootsi, Šveits ja Suurbritannia. Kokku osales kontaktüritustel sihtriikides ligi 140 välisostjat ning oma teenuseid tutvustas 36 Eesti ettevõtjat ja sihtkohta.
- **Ettevõtete ja sihtkohtade areng.** Algas teenusedisaini meistriklasse äriturismiga tegelevatele ettevõtetele, kus osaleb 10 ettevõtet. Algasid ekspordivõimekuse arenguprogrammid loodusturismi ja toiduturismi ettevõtetele, kus osaleb kokku ligi 30 ettevõtet üle Eesti, programmid lõppevad kevadel 2025. Ettevõtjatele toimusid Green Key koolitused, äriturismi praktilised töötoad, loodusturismikonverents, Visit Estonia turismiinfopäev, kokku osales neil üle 200 ettevõtte ja organisatsiooni.
- **Uuringud:** Valmis **rahvusvaheliste konverentsidelegaate uuring** (vastas ca 800 rahvusvahelist delegaati). Pääaegu kõik vastanud soovitsid Eestit konverentsisihtkohana, konverentsi tulemusena 62% kaaluks Eestit ka puhkusesihtkohana, 85% jäi väga ning 15% üsna rahule oma kogemusega konverentsisihtkohas. Uuringu tulemused on leitavad [siin](#). Alustati küsitlusi "Eesti turismisektori digitaalsete lahenduste kasutamine 2025" ja "Ligipääsetavuse hetkeolukord", tulemused aprillis ja mais.

Välitalendid

- Koostöös MKMi, HTMi ja HARNOga välisstudengite tööturule kaasamise teekonna kaardistamise projekt on lõpusirgel. Esimese praktilise lahendusena on Study Estonia nõus ühtlustama enda sihtriike, et need kattuksid välislaste sihtriikidega.
- Veebruaris-märtsis viisime läbi USA MIT / Massachusetts Institute of Technology European Career Fair külalastajatele Eestit tutvustava digikampaania, et sealse tehnoloogiaalase tähelepanu saada.
- Eestisse on tööle asunud 90 välislastenti, mis on 18% eesmärgist (eesmärk tuleb vastavalt tegevuskavast perioodiks 2020-2025), viisime läbi pea 1000 nõustamist välislastentidega, mis on 22% eesmärgist. Ettevõtetele viisime läbi 44 konsultatsiooni, mis on 55% eesmärgist.

E-residentsus

- E-residentide ettevõtete poolt tasutud maksude ja riigilõivudena laekus I kvartalis riigikassasse **46,4 miljonit eurot**, mis oli 286% kvartali eesmärgist (vrdl 2024. aasta I kv 92%) ning moodustas 71% kogu aasta majandusliku mõju eesmärgist. NB! Jaanuari ja veebruari suurt majanduslikku mõju selgitab 2025. aasta jaanuarist tõusnud tulumaks, mis kerkis 20%lt 22%ni. Tõusule eelnevalt deklareeriti detsembris erakordselt palju dividende, millelt tasutud maksud laekusid jaanuaris ning mõnel erandjuhul veel ka veebruaris.
- Uusi e-residentsuse taotlusi laekus sihtriikidest **2223**, mis oli 107% kvartali eesmärgist (vrdl 2024. aasta I kv 122%). Tugevaim tulemus tuli Saksa turult, näidates aasta varasemaga olulist tõusu. Teisel kohal oli Hispaania kerge langusega. Sihtriikide väliselt olid aasta varasemaga võrreldes tugevas tõusutrendis India ja Türgi.
- E-residentide poolt loodi esimeses kvartalis kokku **1274 ettevõtet, sh 844 ehk 66% neist sihtriikidest** pärit e-residentide poolt. Ukraina ja Saksamaa e-residentide poolt Eesti ettevõtete loomine on üle pika aja pöördunud uuesti kasvama (vastavalt 13% ja 6%).
- Algasid dialoogid e-residentsuse sihtfinantseeritud projektis e-residentide biomeetria tuvastamiseks mobiilis (SMIT-i riigihange). Eesmärk on jõuda demo testimiseni teise kvartali alguses.
- Toimus kriisikommunikatsiooni töötuba, mis tõi kokku programmiga seotud riigiasutuste inimesed ning mille tulemusena valmib ühiseks kasutamiseks mõeldud juhend meediasuhete ja avaliku infovahetuse paremaks koordineerimiseks seoses programmiga.
- Startisid programmi uue strateegia 2026–2029 koostamise töötoad ja ettevalmistused sh oluliste sidusrühmade nägemuse kogumine e-residentsuse tulevikust (30 visiooniintervjuud).

- Patendiamet tegi “e-residentsuse” kaubamärgi registreerimise osas positiivse otsuse. Seni oli kaubamärgiks vaid Euroopa Patendiametis „e-Residency“ ning eestikeelne sõnatähis ei olnud kaitstud, mis andis võimaluse seda kasutada meiega seostamata.
- Edukad lokaliseeritud turunduskampaaniad tõid tugeva taotluste kasvu: Itaalia 44%, Prantsusmaa 37% ja ÜK 37%.
- Väljastuskohtade võrgustikku lisatud Ladina-Ameerika riikides on ettevõtete loomine kasvanud kokku 46% erinevate partnerluste kaudu.

Riigiturundus

- Aasta alguses toimus 100% digiriigi rahvusvaheline [teavituskampaania](#). Uudist kajastati 35 riigis, kokku ilmus ühe kuu jooksul ~1000 uudist (sh 42 kajastust Top Tear väljaannetes, millele on oodata lisa). Uudise *total reach* oli 2,26 miljardit ning sotsiaalmeedias levis uudis orgaaniliselt, jõudes 800+ miljoni inimeseni. Kampaania pälvis ka Kuldmuna 2025 konkursil hõbemuna.
- Riikide mainet mõõtvat Global Soft Power Indexi 2025 tulemused: Eesti mainet on kasvatanud väärtuspõhine välissuhtlus. Hüppeline tõus toimus Eesti maines eurooplaste silmis, kus riigivalitsemist, sh riigijuhtide tuntust mõõtvates teemades tõusis Eesti koguni 35 kohta. Kogu tabelis langesime 8 kohta, peamiselt Venemaa lisandumise tõttu uuringu paneelriikide hulka. [Loe täpsemalt siit.](#)
- Alates aasta algusest on esitluskeskust külastanud 95 delegatsiooni, mis on 25% rohkem kui 2024. aastal samal perioodil. Enim delegatsioone Jaapanist 12, Saksamaalt 11, rahvusvahelisi 9, Prantsusmaalt 5 ja USAst 4. Delegatsioonid viidi kokku 36 Eesti ettevõttega.

Ettevõtluse finantsteenused

I kvartalis käendas EIS ettevõtete laene 26,9 mln euro ulatuses ja väljastas laene 0,8 mln euro ulatuses, millega tehti ettevõtjatele kättesaadavaks 1,6 mln eurot täiendavat finantseeringut.

31.03.2025 seisuga oli ettevõtete käenduste ja laenude jääk 239,7 mln eurot, sh ettevõtete kohustuste tagamiseks väljastatud käenduste jääk 155,1 mln ja ettevõtetele väljastatud laenude jääk 84,5 mln eurot.

2025. aasta I kvartalis hakkasid oma klientidele lihtsustatud tingimustel laenuportfelli käenduse teenuse raames rahastust pakkuma Swedbank, Citadele ja Finora pank. Laenuportfelli käendus on EISi poolt hiljuti turule toodud teenus mikro- ja väikeettevõtetele, kel pole piisavaid tagatise või kes on vähe tegutsenud. Selle eesmärgiks on lihtsustada vahendite kaasamist ja vähendada selleks kuluvat aega.

I kvartalis uuenesid ekspordilaenu tingimused. Ekspordilaenu intress muutus senisest soodsamaks ning hinnastamise lihtsustus. EISi ekspordilaen on mõeldud Eestis toodetud kaupade ekspordimise tehingute rahastamiseks. Ekspordilaenu sihtotstarve on võimaldada välisostjale vähemalt kahe aasta pikkust maksetähtaega ja vajaduse korral ka välisostjale müüdavate kaupade tootmist.

Eluasemeteenused

Elamistingimuste ja hoonete energiatõhususe parandamiseks on I kvartali kokkuvõttes tehtud järgmised rahastusotsused:

- Kortere lamute rekonstrueerimise Ida-Viru RRF voorus on rahastatud 3 toetusetaotlust summas 1 mln eurot.
- Kortere lamute rekonstrueerimise SF-voorudes on rahastatud 77 toetuse taotlust summas 35,15 mln eurot.
- Kortere lamulaenu on käendatud 6 projekti elluviimiseks mahus 842 tuhat eurot.
- Erasiku eluasemelaenu on käendatud 622 juhul mahus 6,2 mln eurot.
- Erasiku väikeelamute rekonstrueerimistoetuse taotlusvoor on laekus esimeses kvartalis 727 taotlust mahus 12,09 mln eurot. Taotlusvoor suleti 28.02.2025. Vooru algusest, 23.04.2024 kuni 28.02.2025 on laekunud 2299 taotlust kogusummas 38,89 mln eurot. Kaks taotlust on laekunud vooruväliselt. Toetuse eraldamise otsuseid tehti I kvartalis 351 mahus 4,75 mln eurot.

Nõustamine ja teavitamine I kvartalis

- Toimus 3 korteriühistutele suunatud infotundi, millest võttis osa 81 inimest.
- Esineti Eesti Korteriühistute Liidu korraldatud Lääne-Eesti Korteriühistute Foorumil (45 osalejat).
- Esineti SEB halduritele (78 osalejat) ja maakondlike arenduskeskuste nõustajatele (9 osalejat).
- Nõustati ligi 232 korteriühistut (kokku EISI ja maakondlike arenduskeskuste poolt).
- Koostöös Eesti Korteriühistute Liiduga korraldati renoveerimismess "Anname hoogu renoveerimislainele" Narvas, millest võttis osa ligi 120 inimest.

Seletuskiri finantsaruande juurde

EISi tulemiaruanDES kajastatakse toetuste ja sihtfinantseerimiste mahtu vastavalt EISi kontode kaudu liikunud summadele. Peamiselt on nende vahendite puhul tegu riigi sihtfinantseeringuga omaprogrammidesse ja toetuste vahendamisega kolmandale poolele. Omaprogrammide raames täidab EIS Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt antud ülesandeid, milleks eraldatakse sihtotstarbelised vahendid. Tegu pole toetuste, vaid ettevõtluse edendamiseks suunatud erinevate tegevustega.

Lisaks tulemiaruanDES kajastatule menetleb EIS suures mahus ELi struktuuritoetusi ja riigieelarvelisi toetusi, mis liiguvad struktuuritoetuste menetlemise infosüsteemi (SFOS) kaudu ning väljaspool EISi finantsaruandlust. Alates 2019. aastast kajastatakse välisallikatest pärinevate toetuste summasid rakendava asutuse (nt ministeeriumi) finantsaruandes, kuid toetuste menetlemise tegevuskulusid EISi finantsaruandes.

Toetusi, mida menetles EIS ja mis maksti välja 2025. aasta I kvartalis SFOSi kaudu, oli kokku 42,8 mln eurot (2024 I kv 12,4 mln eurot). SFOSi kaudu liikunud toetustest 22 mln eurot (51%) moodustas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, 20,2 mln eurot (47%) Kliimaministeeriumi, 0,5 mln eurot (1%) Kultuuriministeeriumi ja 0,1 (0,2%) mln eurot Justiits- ja Digiministeeriumi antud ülesannete elluviimine. Teenuste valdkonna järgi moodustas toetustest 22,1 mln eurot (52%) ettevõtlus- ja innovatsioonitoetuste, 20,2 mln eurot (47%) elamumajanduse ja hoonete energiatõhususe ning 0,6 mln eurot (1%) rahvusvahelistumise teenuste turismisihikohtade arenduse kategooria.

EISi tegevustulud moodustasid 2025. aasta I kvartalis 13,6 mln eurot (2024 I kv 15,9 mln eurot). Tuludest enamuse moodustasid riiklike programmide ja tegevuste elluviimisega seotud tegevuskulude katteks saadud tulud kokku 11,7 mln eurot. Eluasemevaldkonna toetuste väljamakseteks saadud tulud olid 0,4 mln, intressitulud ja käendustasud väljastatud laenudelt ja käendustelt 1,5 mln. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on tulud vähenenud eelkõige tulenevalt EIS kaudu väljamakstavate eluasemevaldkonna toetuste väljamaksete mahu vähenemisest.

Tegevuskulud kokku moodustasid I kvartalis 14 mln eurot (2024 I kv 16,2 mln eurot). Tegevuskuludest 0,4 mln eurot on seotud riigieelarvest finantseeritavate eluasemetoetuste väljamaksetega ning muude tegevuskulude sihtfinantseeringute väljamaksetega. Tööjõukulud olid I kvartalis 5,3 mln eurot (2024 I kv 5,6 mln eurot). Majandamiskulud ulatusid I kvartalis 6,9 mln euroni (2024 I kv 6,8 mln eurot), millest enamuse ehk 5,9 mln eurot moodustavad omaprogrammidega seotud rakenduskulud (2024 I kv 5,8 mln eurot) ning 1 mln (2024 I kv 1 mln eurot) eurot EISi üldised majandamiskulud. Muud kulud olid I kvartalis 1,4 mln eurot (2024 I kv 1,5 mln eurot), sh 1,1 mln moodustasid maksukulud (enamuses käibemaksukulu) ning 0,3 mln eurot põhivara amortisatsioon.

EISi varade maht ulatus 31.03.2025 seisuga 557 mln euroni (31.03.2024: 530,9 mln eurot). Varadest enamuse moodustavad Riigikassas hoitavad rahalised vahendid, laenuõuded ning nõuded sihtfinantseerijate (Eesti riik) vastu.

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus finantsaruanded

Periood 01.01.2025 - 31.03.2025

Bilanss

	1. kvartal 2025	1. kvartal 2024
Varad	557 001 677	530 869 575
Käibevara	486 107 152	427 112 141
Raha ja pangakontod	415 103 291	368 562 899
Muud nõuded ja ettemaksed	71 003 861	58 549 242
Põhivara	70 894 525	103 757 433
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	11 403 506	10 299 761
Finantsinvesteeringud	31 492 239	28 366 312
Muud nõuded ja ettemaksed	23 761 247	60 707 357
Materiaalne põhivara	104 132	38 068
Immateriaalne põhivara	4 133 401	4 345 935
Kohustised ja netovara	557 001 677	530 869 575
Lühiajalised kohustised	28 593 246	17 730 955
Võlad tarnijatele	1 902 314	1 874 451
Võlad töötajatele	789 542	771 793
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	13 109 524	11 149 790
Eraldised	12 217 780	2 943 057
Laenukohustised	574 087	991 865
Pikaajalised kohustised	211 446 399	258 305 885
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	779 670	0
Eraldised	25 481 245	37 726 084
Sihtfinantseerimine	185 128 195	219 617 805
Laenukohustised	57 288	961 996
Netovara	316 962 032	254 832 734
Aruandja omanikele kuuluv netovara	316 962 032	254 832 734
Sihtkapital	303 873 026	241 889 243
Akumuleeritud ülejääk (puudujääk)	13 450 448	13 195 301
Aruandeperioodi tulem	-361 441	-251 810

* 2025. aasta I kv aruandluses ei kajastu veel Baltic Innovation Fund finantsinvesteeringute väärtuse muutus I kvi kohta, kuna andmed muudatuste kohta ei ole aruande esitamise päevaks veel laekunud.

** Riigi Tugiteenuste Keskuse andmetel

Tulemiaruanne

	1. kvartal 2025	1. kvartal 2024
Tegevustulud	13 600 694	15 909 400
Kaupade ja teenuste müük	1 501 680	1 370 331
Saadud toetused	12 098 170	14 538 599
Muud tulud	843	470
Muud tulud varadelt	287	0
Eespool nimetamata muud tulud	556	470
Tegevuskulud	-13 951 641	-16 150 946
Antud toetused	-346 768	-2 274 285
Tööjõukulud	-5 290 025	-5 568 997
Majandamiskulud	-6 892 607	-6 767 022
Muud kulud	-1 065 200	-1 298 362
Maksu-, lõivu- ja trahvikulud	-1 169 176	-1 271 350
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	104 246	-22 565
Muud tegevuskulud	-186	-4 408
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-357 042	-242 281
Aruandeperioodi tegevustulem	-350 948	-241 546
Finantstulud ja -kulud	-10 493	-10 264
Intressikulu	-5 594	-14 074
Tulem osalustelt	-7 873	0
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	2 974	3 810
Aruandeperioodi tulem	-361 441	-251 810

* 2025. aasta I kvartali aruandluses ei kajastu veel Baltic Innovation Fund finantsinvesteeringute väärtuse muutus I kvartali kohta, kuna andmed muudatuste kohta ei ole kvartaliaruande esitamise päevaks veel laekunud.

** Riigi Tugiteenuste Keskuse andmetel

Rahavoogude aruanne

	1. kvartal 2025	1. kvartal 2024
Rahavood põhitegevusest		
Aruandeperioodi tegevustulem	-350 948	-241 546
Korrigeerimised:		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	357 042	242 281
Käibemaksukulu põhivara soetamiseks	26 464	90 976
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-312 943	-2 667 871
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	156 811	2 220 392
Ebatõenäoliselt laekuvate laenude muutus	-486 624	-338 352
Korrigeeritud tegevustulem	-610 199	-694 120
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus	-672 056	-786 065
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	-208 057	-6 541 905
Rahavood põhitegevusest kokku	-1 490 312	-8 022 091
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud põhivara eest (v.a. finantsinvesteeringud ja osalused)	-163 785	-772 652
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	7 063 929	1 817 485
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-171 139	-2 489 911
Antud laenud	-2 697 757	-490 189
Tagasi makstud laenud	2 881 139	3 250 102
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-1 470 000	-810 000
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	2 140 000	0
Laekunud intressid ja muu finantstulu	7 230 029	8 045 993
Rahavood investeerimistegevusest kokku	14 812 415	8 550 828
Rahavood finantseerimistegevusest		
Tagasi makstud laenud	-330 622	-330 622
Tagasimaksed hallatavatest sihtfondidest	0	-5 590 000
Makstud intressid ja muud finantskulud	-6 240	-14 921
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-336 862	-5 935 543
Puhas rahavoog	12 985 242	-5 406 805
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	402 118 049	373 969 705
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	415 103 291	368 562 899
Raha ja selle ekvivalentide muutus	12 985 242	-5 406 805

* Riigi Tugiteenuste keskuse andmetel